

Beatrix: 'Het Wilhelmus is van mij'

Van onze verslaggevers Jan Hoedeman Theo Koelé, 5 juni 2004

Al zeker vijftien jaar proberen ministers van Defensie en Buitenlandse Zaken de koningin op andere gedachten te brengen. De opmerkelijke protocollaire regel staat weer in de schijnwerpers nu Nederland per 1 juli tijdelijk voorzitter wordt van de Europese Unie.

Als minister Kamp van Defensie en minister Bot van Buitenlandse Zaken een hoge gast ontvangen op vliegveld Valkenburg en de koningin is er niet bij, mag het Wilhelmus niet worden gespeeld. Eerst wordt het volkslied van de buitenlandse gast gespeeld en daarna De Mars van de Jonge Prins van Friesland.

'Ik word niet geacht uit gesprekken met Hare Majesteit de Koningin te klappen', zegt oud-minister van Defensie De Grave. 'Maar ik heb haar hier wel vragen over gesteld. Nederland is wat dit betreft uniek in de wereld. Als ik ergens anders kwam, dan werd het Wilhelmus gespeeld, gevolgd door het volkslied van het ontvangende land.'

Ook minister Kamp van Defensie, die trots is op zijn nationaliteit én op het volkslied, wil zijn eigen Wilhelmus horen als hij de Amerikaanse minister van Defensie, Donald Rumsfeld, ontvangt. 'Minister Kamp schijnt dat inderdaad te willen veranderen', zegt een Nederlandse diplomaat. Directeur voorlichting Joop Veen van Defensie zegt: 'Geen commentaar.'

Onder koningin Juliana werd gewoon het Wilhelmus gespeeld als zij niet bij de ontvangst aanwezig was. Zes jaar nadat Beatrix het koningschap had aanvaard, werd hierin ineens verandering gebracht.

Minister Van Eekelen van Defensie ontving kort na het begin van het tweede kabinet-Lubbers (1986-1989) op het Haagse Plein zijn Franse collega met de Marseillaise, gevolgd door het Wilhelmus. Zijn toenmalige staatssecretaris van Defensie Van Houwelingen: 'Na die ontvangst was het afgelopen. Het Militair Huis van de koningin liet weten dat het niet meer mocht, omdat er slechts ministers bij waren. Militairen vonden het not done, omdat militairen in andere landen dit wel doen. Van Eekelen vond het grote onzin, maar heeft er niet om gestreden.'

In de regels voor militair protocol die op Defensie circuleren, staat onder het kopje 'Muzikaal eerbetoon' dat het Wilhelmus slechts wordt gespeeld 'bij aankomst dan wel vertrek van een buitenlands staatshoofd indien H.M. de Koningin of een ander lid van het Koninklijk Huis aanwezig is'.

Voormalig diplomaat en huidig Kamerlid voor de PvdA Timmermans is verrast: 'Hier heb ik nog nooit van gehoord. Als het Wilhelmus gespeeld wordt bij voetbalwedstrijden, dan mag dat toch zeker ook als hoge buitenlandse gasten worden ontvangen als de koningin er niet bij is? Het Wilhelmus is geen koninginnelied, maar een volkslied. Het Wilhelmus is van ons allemaal.'

Bron: *de Volkskrant*, 5 juni 2004.